

■ ПОЧЕТАК XX ВЕКА
■ BEGINNING OF THE 20TH CENTURY

■ ПОЧЕТАК XX ВЕКА
■ BEGINNING OF THE 20TH CENTURY

ЛЕГЕНДА
 1. САВСКО ШЕТАЛИШТЕ
 2. МАЛО СТЕПЕНИШТЕ
 3. МУЗИЧКИ ПАВИЉОН

LEGEND
 1. SAVA PROMENADE
 2. LITTLE STAIRWAY
 3. MUSIC PAVILLION

■ ПОЧЕТАК XX ВЕКА
■ BEGINNING OF THE 20TH CENTURY

САВСКО ШЕТАЛИШТЕ

ОВАЈ ДЕО ПАРКА КАЛЕМЕГДАН УОБЛИЧЕН ЈЕ ОСАМДЕСЕТИХ ГОДИНА 19. ВЕКА САЂЕЊЕМ БОРОВА НА РУБУ ПАДИНЕ. НА ПОЧЕТКУ ШЕТАЛИШТА ИЗ ПАРИСКЕ УЛИЦЕ, С ПОГЛЕДОМ НА ЗГРАДУ АМБАСАДЕ ФРАНЦУСКЕ, НАЛАЗИ СЕ СТЕПЕНИШТЕ СА ДЕКОРАТИВНОМ ЧЕСМОМ, КОЈЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕНО У ГОДИНАМА ПРЕД БАЛКАНСКЕ РАТОВЕ. НАЦРТЕ ЗА ОВУ АМБИЈЕНТАЛНУ ЦЕЛИНУ УРАДИЛА ЈЕ ЈЕЛИСАВЕТА НАЧИЋ, ПРВА ЖЕНА АРХИТЕКТА У СРБИЈИ. ПРЕМА ЊЕНИМ ЗАМИСЛИМА НА ШЕТАЛИШУ ЈЕ ИЗГРАЂЕНА И ПРВОБИТНА ОГРАДА, СА ВАЗАМА У СТИЛУ СЕЦЕСИЈЕ, КОЈА ЈЕ ПОРУШЕНА ТОКОМ БОРБИ ЗА БЕОГРАД У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ. ПРИЛИКОМ АРХЕОЛОШКИХ ИСТРАЖИВАЊА ДУЖ РУБА САВСКОГ ШЕТАЛИШТА ОТКРИВЕНИ СУ ОСТАЦИ БЕДЕМА РИМСКОГ ВОЈНОГ ЛОГОРА, А ПОД ПЛОЧНИКОМ ОСТАЦИ УЛИЦА И АНТИЧКИХ ЗГРАДА – БАРАКА НАМЕЊЕНИХ ЗА СМЕШТАЈ ВОЈНИКА. ОВА РИМСКА ЗДАЊА БИЛА СУ РАЗОРЕНА ЈОШ У ДОБА АНТИКЕ, ПО СВОЈ ПРИЛИЦИ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ IV ВЕКА.

THE SAVA PROMENADE

THIS PART OF THE KALEMEGDAN PARK WAS SHAPED IN THE EIGHTIES OF THE 19TH CENTURY, WHEN PINES WERE PLANTED AT THE EDGE OF THE SLOPE. AT THE START OF THE PROMENADE FROM THE DIRECTION OF PARISKA STREET, OVERLOOKING THE FRENCH EMBASSY BUILDING, THERE IS A STAIRWAY WITH A DECORATIVE FOUNTAIN BUILT IN THE YEARS PRECEDING THE BALKAN WARS. THE PLANS FOR THIS AMBIENT UNIT WERE PREPARED BY JELISAVETA NAČIĆ, THE FIRST FEMALE ARCHITECT IN SERBIA. ACCORDING TO HER IDEAS THE ORIGINAL PROMENADE FENCE WAS CONSTRUCTED, WITH VASES IN THE SECESSIONIST STYLE, BUT IT WAS DEMOLISHED IN THE COURSE OF THE WORLD WAR I BATTLES OVER BELGRADE. DURING THE ARCHAEOLOGICAL EXCAVATIONS ALONG THE EDGE OF THE SAVA PROMENADE, TRACES OF THE RAMPARTS OF A ROMAN MILITARY CAMP WERE DISCOVERED, AND BENEATH THE PAVEMENT THE RUINS OF STREETS AND ROMAN BUILDINGS – MILITARY BARRACKS – WERE FOUND AS WELL. THESE EDIFICES WERE TORN DOWN AS EARLY AS THE LATE ANTIQUITY, MOST LIKELY IN THE SECOND HALF OF THE 4TH CENTURY.

МАЛО СТЕПЕНИШТЕ НА КАЛЕМЕГДАНУ

УРЕЂЕЊЕ САВСКОГ ШЕТАЛИШТА ОТПОЧЕЛО ЈЕ ЈОШ У ПРВИМ ГОДИНАМА 20. ВЕКА, ПРОЈЕКТОВАЊЕМ ПРИЛАЗА ИЗ ПАРИСКЕ УЛИЦЕ. ПРЕМА НАЦРТУ ЈЕЛИСАВЕТЕ НАЧИЋ, 1903. ОТПОЧЕЛО ЈЕ ГРАЂЕЊЕ НЕОБАРОКНОГ МАЛОГ СТЕПЕНИШТА, КОЈЕ СЕ САСТОЈИ ОД ДВА ПОЛУКРУЖНА КРАКА И ОДМОРИШТА СА КОГ СЕ ИЗЛАЗИ НА ПЛАТО ШЕТАЛИШТА. У СКЛОПУ СТЕПЕНИШТА НАЛАЗИ СЕ ЧЕСМА, ЧИЈИ ЦЕНТРАЛНИ ДЕТАЉ ПРЕДСТАВЉА БРОНЗАНА ЛАВЉА ГЛАВА. МОНУМЕНТАЛНОСТИ СТЕПЕНИШТА ДОПРИНЕО ЈЕ И ЗЕЛЕНИ РИПАЊСКИ КАМЕН (КЕРСАНТИТ), ОД КОГ СУ СТЕПЕНИЦЕ ИСКЛЕСАНЕ, А КОЈИ СЕ У ТО ВРЕМЕ УГЛАВНОМ КОРИСТИО ПРИЛИКОМ ПОДИЗАЊА РЕПРЕЗЕНТАТИВНИХ БЕОГРАДСКИХ ЗДАЊА. КАО ПРВИ ОБЈЕКАТ ПАРКОВСКЕ АРХИТЕКТУРЕ У БЕОГРАДУ, МАЛО СТЕПЕНИШТЕ ЈЕ ДОПРИНЕЛО ОПШТОЈ АТМОСФЕРИ ПАРКА, КОЈА ЈЕ БИЛА БЛИСКА ИТАЛИЈАНСКИМ УЗОРИМА РЕНЕСАНСНИХ ВРТОВА.

THE LITTLE KALEMEGDAN STAIRWAY

THE PLANNING OF THE 'LITTLE STAIRWAY' BEGAN IN THE OPENING YEARS OF THE 20TH CENTURY, AS PLANS FOR APPROACH FROM THE PARISKA STREET WERE DRAWN UP. IN 1903 THE CONSTRUCTION OF THE LITTLE STAIRWAY IN THE NEO-BAROQUE STYLE STARTED, FOLLOWING THE PLAN DRAWN BY JELISAVETA NAČIĆ. IT HAS TWO SEMI-CIRCULAR SECTIONS AND A REST PLATFORM FROM WHICH ONE ENTERS THE PROMENADE PLATEAU. WITHIN THE STAIRWAY THERE IS A FOUNTAIN, WITH A CENTRAL ORNAMENT IN THE FORM OF A BRONZE LION'S HEAD. THE MATERIAL USED TO BUILD THE STAIRWAY, GREENSTONE FROM RIPANJ (KERSANTITE), ADDS TO ITS MONUMENTAL APPEARANCE. AT THAT TIME THIS WAS MAINLY USED FOR BUILDING PROMINENT BELGRADE EDIFICES. AS THE FIRST MONUMENT OF PARK ARCHITECTURE IN BELGRADE, INFLUENCED BY ITALIAN RENAISSANCE GARDENS, THE LITTLE STAIRWAY CONTRIBUTED TO THE GENERAL ATMOSPHERE OF THE PARK.